ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (όγδοο τμήμα)

της 5ης Ιουνίου 2008 *

Στην υπόθεση C-534/06,

με αντικείμενο αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 234 ΕΚ, που υπέβαλε το Corte suprema di cassazione (Ιταλία) με απόφαση της 23ης Νοεμβρίου 2006, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 27 Δεκεμβρίου 2006, στο πλαίσιο της δίκης

Industria Lavorazione Carni Ovine Srl

κατά

Regione Lazio,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (όγδοο τμήμα),

* Γλώσσα διαδικασίας: η ιταλική.

συγκείμενο από τους Γ. Αρέστη, πρόεδρο τμήματος, J. Malenovský και T. von Danwitz (εισηγητή), δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: D. Ruiz-Jarabo Colomer
γραμματέας: R. Grass

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

— η Industria Lavorazione Carni Ovine Srl, εκπροσωπούμενη από τους G. Fontana και P. Galli, avvocati,

— η Ιταλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον I. M. Braguglia, επικουρούμενο από τον G. Aiello, avvocato dello Stato,

— η Ελληνική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον Ι. Χαλκιά και την Ι. Πουλή,

— η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τη C. Cattabriga,

κατόπιν της αποφάσεως που έλαβε, αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, να εκδικάσει την υπόθεση χωρίς ανάπτυξη προτάσεων,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Η αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 13 του κανονισμού (ΕΟΚ) 866/90 του Συμβουλίου, της 29ης Μαρτίου 1990, για τη βελτίωση των συνθηκών μεταποίησης και εμπορίας των γεωργικών προϊόντων (ΕΕ L 91, σ. 1).

2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο διαφοράς μεταξύ της Industria Lavorazione Carni Ovine Srl (στο εξής: ILCO) και της Regione Lazio σχετικά με την άρνηση καταβολής, εκ μέρους της δεύτερης, χρηματοδοτικής συνδρομής χορηγηθείσας στην ILCO.

Το νομικό πλαίσιο

3 Το άρθρο 13 του κανονισμού 866/90 προβλέπει ότι «[α]ποκλείονται οι επενδύσεις [...] για την εμπορία ή τη μεταποίηση προϊόντων που προέρχονται από τρίτες χώρες».

4 Η παράγραφος 2 του άρθρου 17 του κανονισμού αυτού, το οποίο επιγράφεται «Διαδικασίες για την καταβολή της συνδρομής», ορίζει τα εξής:

«Η αρχή ή ο ενδιάμεσος οργανισμός που αναφέρεται στην παράγραφο 1 ελέγχουν τα δικαιολογητικά για τις δαπάνες των τελικών δικαιούχων και βεβαιώνονται για την πληρότητα των εν λόγω δικαιολογητικών πριν από την καταβολή της κοινοτικής συνδρομής. […]»

5 Το άρθρο 24 του κανονισμού 4253/88 του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 1988, για τις διατάξεις εφαρμογής του κανονισμού (ΕΟΚ) 2052/88 όσον αφορά τον συντονισμό των παρεμβάσεων των διαφόρων διαρθρωτικών ταμείων μεταξύ τους καθώς και με τις παρεμβάσεις της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και των λοιπών υφιστάμενων χρηματοδοτικών οργάνων (ΕΕ L 374, σ. 1), όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΟΚ) 2082/93 του Συμβουλίου, της 20ής Ιουλίου 1993 (ΕΕ L 193, σ. 20), ορίζει τα ακόλουθα:

«Μείωση, αναστολή και ακύρωση της συνδρομής

1. Αν η υλοποίηση δράσης ή μέτρου δεν φαίνεται να δικαιολογεί ούτε τμήμα ούτε το σύνολο της χρηματοδοτικής συνδρομής που έχει χορηγηθεί, η Επιτροπή προβαίνει σε κατάλληλη εξέταση της περίπτωσης στο πλαίσιο της εταιρικής σχέσης […]

2. Μετά την εξέταση αυτή, η Επιτροπή μπορεί να μειώσει ή [να] αναστείλει τη συνδρομή για την εν λόγω δράση ή [το] σχετικό μέτρο αν από την εξέταση επιβεβαιωθεί ότι υπάρχει παρατυπία ή σημαντική αλλαγή της φύσης ή των συνθηκών υλοποίησης της δράσης ή του μέτρου, για την οποία δεν ζητήθηκε η έγκριση της Επιτροπής.

3. Κάθε ποσό το οποίο αποτελεί αντικείμενο απαίτησης ως αχρεωστήτως καταβληθέν πρέπει να επιστρέφεται στην Επιτροπή. […]»

Η διαφορά της κύριας δίκης και το προδικαστικό ερώτημα

6 Η ILCO επέτυχε τη χορήγηση χρηματοδοτικής συνδρομής ίσης προς το 50 % των επιλέξιμων δαπανών, το ήμισυ της οποίας επιβάρυνε τον προϋπολογισμό της Regione Lazio το δε υπόλοιπο το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΕΓΤΠΕ), για την κατασκευή, σε δύο φάσεις, εγκαταστάσεως σφαγής προβατοειδών καθώς και μεταποιήσεως και συντηρήσεως πρόβειου κρέατος στο έδαφος του Δήμου Acquapendente.

7 Με πρακτικό της 17ης Οκτωβρίου 1996, η Regione Lazio προέβλεψε αρχικά την καταβολή του υπολοίπου της χρηματοδοτικής συνδρομής που εξακολουθούσε να οφείλεται στην ILCO.

8 Ωστόσο, τον ίδιο μήνα, κατόπιν επιτόπιου ελέγχου, οι περιφερειακές αρχές διαπίστωσαν ότι στη συγχρηματοδοτηθείσα εγκατάσταση είχαν σφαγεί προβατοειδή προελεύσεως τρίτων χωρών.

9 Επειδή η Regione Lazio αποφάσισε, για τον λόγο αυτόν, να αναστείλει την πληρωμή του υπολοίπου της χρηματοδοτικής συνδρομής, η ILCO υπέβαλε στο Tribunale di Roma (Πρωτοδικείο Ρώμης) αίτηση για την έκδοση διαταγής πληρωμής για ποσό 1 617 575 382 ιταλικών λιρών (ITL), η οποία έγινε δεκτή με διάταξη της 5ης Ιουνίου 1997.

10 Από τις παρατηρήσεις της ILCO προκύπτει ότι, στις 19 Ιουνίου 1997, η Επιτροπή όρισε ως καταληκτική ημερομηνία των καταβολών προς την ILCO την 31η Δεκεμβρίου 1997 και ότι η Regione Lazio ενημέρωσε την Επιτροπή, με επιστολές που της απηύθυνε τον Ιούνιο, τον Αύγουστο και τον Οκτώβριο του 1997, ότι οι δικαστικές έρευνες που εκκρεμούσαν ενδεχομένως θα παρατείνονταν και πέραν της ημερομηνίας αυτής και ζήτησε πληροφορίες ως προς τη διαδικασία που έπρεπε να ακολουθηθεί.

11 Την 1η Οκτωβρίου 1997, η Regione Lazio άσκησε, κατά της διατάξεως του Tribunale di Roma της 5ης Ιουνίου 1997, ανακοπή η οποία απορρίφθηκε με απόφαση της 26ης Μαρτίου 1999.

12 Η απόφαση, ωστόσο, αυτή εφεσιβλήθηκε ενώπιον του Corte d'appello di Roma (Εφετείο Ρώμης), το οποίο δέχθηκε την έφεση με απόφαση της 9ης Σεπτεμβρίου 2002.

13 Σύμφωνα με τις παρατηρήσεις της Επιτροπής, από τους διενεργηθέντες ελέγχους προκύπτει ότι το 7,4 % του συνολικού αριθμού των ζώων που εσφάγησαν από την ILCO στη συγχρηματοδοτηθείσα εγκατάσταση το 1997, το 1998 και το 2000 ήταν εξωκοινοτικής καταγωγής.

14 Επιπλέον, στις παρατηρήσεις της ILCO και της Επιτροπής αναφέρεται ότι, στις 26 Σεπτεμβρίου 2002, η Επιτροπή πρότεινε στη Regione Lazio να μειώσει, χωρίς να λάβει απόφαση περί μειώσεως βάσει του άρθρου 24 του κανονισμού 4253/88, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό 2082/93, το υπόλοιπο που οφειλόταν στην ILCO κατά ποσό ίσο προς το 11,47 % του συνολικού ποσού της χρηματοδοτικής συνδρομής. Με απόφαση της 18ης Οκτωβρίου 2002, η Regione Lazio δέχτηκε την πρόταση αυτή.

15 Στις 9 Ιανουαρίου 2003, η ILCO άσκησε αναίρεση κατά της αποφάσεως του Corte d'appello di Roma της 9ης Σεπτεμβρίου 2002, επικαλούμενη μεταξύ άλλων παράβαση του άρθρου 13 του κανονισμού 866/90.

16 Ενώπιον του Corte suprema di cassazione (Ακυρωτικό Δικαστήριο), η ILCO υποστήριξε ότι, εφόσον το άρθρο αυτό ορίζει απλώς ότι δεν μπορεί να χορηγηθεί χρηματοδοτική συνδρομή για τη χρηματοδότηση σχεδίων που αφορούν τη μεταποίηση προϊόντων προελεύσεως τρίτων χωρών, δεν προκύπτει από τη διάταξη αυτή ότι ένας επιχειρηματίας ο οποίος έλαβε χρηματοδότηση και τη χρησιμοποίησε σύμφωνα με τους κοινοτικούς κανόνες, τήρησε δε τις αναληφθείσες υποχρεώσεις και επέτυχε τους στόχους που προβλέπει το σχετικό πρόγραμμα, δεν μπορεί να πραγματοποιεί και σφαγές ζώων προελεύσεως τρίτων χωρών.

17 Θεωρώντας ότι η αίτηση αναιρέσεως της ILCO θα πρέπει να απορριφθεί αν το άρθρο 13 του κανονισμού 866/90 επιβάλλει να προορίζεται η συγχρηματοδοτηθείσα εγκατάσταση αποκλειστικά για τη μεταποίηση προϊόντων κοινοτικής καταγωγής, το Corte suprema di cassazione ανέστειλε τη διαδικασία και υπέβαλε στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Πρέπει το άρθρο 13 του κανονισμού 866/90 [...] να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι αποκλείεται η χορήγηση χρηματοδοτικής συνδρομής στις περιπτώσεις στις οποίες πραγματοποιείται και εμπορία ή μεταποίηση προϊόντων εξωκοινοτικής καταγωγής, έστω και αν έχει τηρηθεί το ειδικό πρόγραμμα για το οποίο χορηγήθηκε η εν λόγω συνδρομή και έχουν διατεθεί στο εμπόριο και/ή μεταποιηθεί προϊόντα κοινοτικής καταγωγής στις προβλεπόμενες από το πρόγραμμα ποσότητες;»

Επί του προδικαστικού ερωτήματος

18 Πρέπει, προκαταρκτικώς, να διευκρινιστεί ότι το Δικαστήριο καλείται ρητώς να ερμηνεύσει το άρθρο 13 του κανονισμού 866/90 και όχι το άρθρο 24 του κανονισμού 4253/88, το οποίο αποτελεί τη νομική βάση τυχόν αποφάσεως της Επιτροπής περί μειώσεως, αναστολής ή ακυρώσεως χρηματοδοτικής συνδρομής.

19 Εφόσον από την απόφαση περί παραπομπής προκύπτει ότι η διαφορά της κύριας δίκης αφορά χρηματοδοτική συνδρομή χορηγηθείσα εξ ολοκλήρου στην ILCO, πρέπει να καθοριστεί κατά πόσον, σε πραγματικό πλαίσιο όπως αυτό της υποθέσεως της κύριας δίκης, το άρθρο 13 του κανονισμού 866/90 παρέχει στην αρμόδια αρχή, στο πλαίσιο της έννομης σχέσεώς της με τον τελικό δικαιούχο, τη δυνατότητα να αρνηθεί πλήρως την καταβολή της χρηματοδοτικής συνδρομής που χορηγήθηκε στον τελευταίο.

20 Με τις παρατηρήσεις τους, η ILCO και η Επιτροπή υποστηρίζουν ότι η εμπορία ή η μεταποίηση προβατοειδών προελεύσεως τρίτων χωρών δεν μπορεί να αποκλείσει τη χρηματοδότηση στο σύνολό της. Η Ελληνική Κυβέρνηση υπογραμμίζει ότι, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, ο δικαιούχος της συνδρομής μπορεί να χρησιμοποιήσει τη συγχρηματοδοτηθείσα μονάδα και για τη μεταποίηση και εμπορία προβατοειδών προελεύσεως τρίτων χωρών.

21 Η Ιταλική Κυβέρνηση προτείνει αυστηρή ερμηνεία του άρθρου 13 του κανονισμού 866/90, αποκλείοντας κάθε κοινοτική χρηματοδοτική συνδρομή στην περίπτωση που, στην εγκατάσταση για την οποία χορηγήθηκε η συνδρομή, έχει πραγματοποιηθεί εμπορία ή μεταποίηση εξωκοινοτικών προϊόντων. Προς στήριξη της απόψεως αυτής, η εν λόγω κυβέρνηση υποστηρίζει ότι, για κάθε παρέκκλιση από τις προϋποθέσεις του άρθρου αυτού, ο κοινοτικός νομοθέτης προέβλεψε ρητή διάταξη.

22 Η εν λόγω άποψη δεν μπορεί, ωστόσο, να γίνει δεκτή. Πράγματι, πρέπει να παρατηρηθεί ότι, υπό περιστάσεις όπως αυτές της υποθέσεως της κύριας δίκης, δεν τίθεται θέμα τυπικής παρεκκλίσεως από τις προϋποθέσεις του εν λόγω άρθρου. Πρόκειται μάλλον για το κατά πόσον η αρμόδια αρχή είναι σε θέση να αρνηθεί πλήρως την καταβολή της χορηγηθείσας συνδρομής, όταν διαπιστώνεται εκ των υστέρων ότι μια επένδυση για την οποία χορηγήθηκε χρηματοδοτική συνδρομή χρησιμοποιήθηκε, σε ορισμένο βαθμό, για την εμπορία ή τη μεταποίηση προϊόντων προελεύσεως τρίτων χωρών. Συναφώς, επιβάλλεται να εξεταστούν οι επιταγές του άρθρου 13 του κανονισμού 866/90 και της αρχής της αναλογικότητας.

23 Όσον αφορά την ερμηνεία του άρθρου 13 του κανονισμού 866/90, πρέπει να παρατηρηθεί ότι η διάταξη αυτή, σύμφωνα με το γράμμα της, δεν προβλέπει ρητώς καμία υποχρέωση για τον δικαιούχο χρηματοδοτικής συνδρομής, αλλά επιβάλλει όρους για τη χορήγηση τέτοιας συνδρομής.

24 Ωστόσο, το γεγονός ότι ο κοινοτικός νομοθέτης προβλέπει, στο εν λόγω άρθρο 13, μόνον την απαγόρευση της χρηματοδοτήσεως επενδυτικών σχεδίων για την εμπορία ή τη μεταποίηση προϊόντων προελεύσεως τρίτων χωρών συνεπάγεται λογικά ότι ο δικαιούχος οφείλει, κατά το στάδιο της υλοποιήσεως του προμνησθέντος σχεδίου, να επιδιώξει τον κοινοτικό στόχο που υπαγόρευσε τη χρηματοδότησή του, όπως ορθώς παρατηρεί η Ελληνική Κυβέρνηση με τις παρατηρήσεις της. Πράγματι, αν ο δικαιούχος χρηματοδοτικής συνδρομής ήταν ελεύθερος να χρησιμοποιεί τις συγχρηματοδοτούμενες εγκαταστάσεις για την εμπορία ή τη μεταποίηση προϊόντων εξωκοινοτικής προελεύσεως, ο στόχος της διατάξεως αυτής του άρθρου 13 του κανονισμού 866/90, δηλαδή η βελτίωση της εμπορίας και της μεταποιήσεως των κοινοτικών γεωργικών προϊόντων, δεν θα μπορούσε να επιτευχθεί.

25 Όσον αφορά το κατά πόσον η μη τήρηση αυτής της υποχρεώσεως εκ μέρους του δικαιούχου της συνδρομής παρέχει στην αρμόδια αρχή τη δυνατότητα να αρνηθεί πλήρως την καταβολή της χρηματοδοτικής συνδρομής, πρέπει να υπομνησθεί ότι η αρχή της αναλογικότητας, η οποία αποτελεί γενική αρχή του κοινοτικού δικαίου επανειλημμένως επιβεβαιωθείσα με τη νομολογία του Δικαστηρίου, ιδίως στον τομέα της κοινής γεωργικής πολιτικής, πρέπει να τηρείται ως τοιαύτη τόσον από τον κοινοτικό νομοθέτη όσο και από τους εθνικούς νομοθέτες και δικαστές που εφαρμόζουν το κοινοτικό δίκαιο. Η αρχή αυτή απαιτεί να μην υπερβαίνουν οι πράξεις των κοινοτικών οργάνων τα όρια του κατάλληλου και αναγκαίου μέτρου για την επίτευξη των σκοπών που θεμιτώς επιδιώκονται με τη σχετική ρύθμιση, εξυπακουομένου ότι, όταν υφίσταται δυνατότητα επιλογής μεταξύ περισσοτέρων καταλλήλων μέτρων, πρέπει να επιλέγεται το λιγότερο καταναγκαστικό μέτρο και ότι τα μειονεκτήματα που προκαλούνται δεν πρέπει να είναι υπέρμετρα σε σχέση με τους επιδιωκόμενους σκοπούς (βλ. απόφαση της 17ης Ιανουαρίου 2008, C-37/06 και C-58/06, Viamex Agrar Handel και ZVK, Συλλογή 2008, σ. I-69, σκέψεις 33 και 35 και την παρατιθέμενη νομολογία).

26 Συναφώς, πρέπει να εξακριβωθεί, σύμφωνα με πάγια νομολογία, αν οι επίδικες υποχρεώσεις στην περίπτωση της υποθέσεως της κύριας δίκης πρέπει να θεωρηθούν

ως κύριες υποχρεώσεις, η τήρηση των οποίων έχει θεμελιώδη σημασία για την εύρυθμη λειτουργία ενός κοινοτικού συστήματος και των οποίων η παράβαση πρέπει να επισύρει την πλήρη απώλεια της σχετικής χρηματοδοτικής συνδρομής χωρίς αυτό να συνεπάγεται παραβίαση της αρχής της αναλογικότητας, ή ως δευτερεύουσες υποχρεώσεις, των οποίων η παράβαση δεν θα πρέπει να επισύρει την ίδια αυστηρή κύρωση όπως η μη τήρηση μιας κύριας υποχρεώσεως (βλ., κατ' αναλογία, σχετικά με ζήτημα ολοσχερούς απώλειας ασφάλειας, απόφαση της 27ης Νοεμβρίου 1986, 21/85, Maas, Συλλογή 1986, σ. 3537, σκέψη 15 και την παρατιθέμενη νομολογία).

27 Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι το άρθρο 13 του κανονισμού 866/90 δεν παρέχει κανένα στοιχείο που να επιτρέπει να διευκρινιστεί το περιεχόμενο της υποχρεώσεως του δικαιούχου, ιδίως ως προς τη χρονική διάρκειά της, ως προς την επίδραση την οποία μπορεί να έχουν στην υποχρέωση αυτή ορισμένες ιδιαίτερες περιστάσεις και ως προς την επίδραση της υπάρξεως ειδικού προγράμματος που να καθορίζει τους στόχους της χρησιμοποιήσεως της συγχρηματοδοτούμενης εγκαταστάσεως.

28 Ως προς το θέμα αυτό, η Ελληνική Κυβέρνηση και η Επιτροπή ορθώς παρατηρούν ότι υπάρχουν θεμιτοί λόγοι που είναι δυνατόν να ωθήσουν τον δικαιούχο συνδρομής να χρησιμοποιήσει αργότερα τις επιδοτηθείσες εγκαταστάσεις για την εμπορία ή τη μεταποίηση προϊόντων προελεύσεως τρίτων χωρών. Έτσι, υπό περιστάσεις όπως αυτές της υποθέσεως της κύριας δίκης, το γεγονός ότι η επιδημία της σπογγώδους εγκεφαλοπάθειας των βοοειδών προκάλεσε σημαντική αύξηση της ζητήσεως προβείου κρέατος, πράγμα που μείωσε τη διαθεσιμότητα του προϊόντος αυτού στην κοινοτική αγορά, είναι ικανό να συνιστά τέτοιο θεμιτό λόγο, όπως υποστηρίζει η Επιτροπή.

29 Επιπλέον, πρέπει να παρατηρηθεί ότι η ποσότητα των προϊόντων που προέρχονταν από τα κράτη μέλη και υποβλήθηκαν σε επεξεργασία στη συγχρηματοδοτηθείσα εγκατάσταση την οποία αφορά η υπόθεση της κύριας δίκης αντιστοιχεί στην ποσότητα που προβλέπει το ειδικό πρόγραμμα στο πλαίσιο του οποίου χορηγήθηκε η χρηματοδοτική συνδρομή και ότι μόνον το 7,4 % του συνολικού αριθμού των ζώων που εσφάγησαν στην εγκατάσταση αυτή ήταν εξωκοινοτικής καταγωγής.

30 Πρέπει, συνεπώς να θεωρηθεί ότι, λαμβανομένων υπόψη ιδιαιτεροτήτων όπως αυτές που χαρακτηρίζουν την υπόθεση της κύριας δίκης, και οι οποίες υπομνήσθηκαν στις σκέψεις 28 και 29 της παρούσας αποφάσεως, και ελλείψει διευκρινίσεως στο άρθρο 13 του κανονισμού 866/90 ως προς το περιεχόμενο της υποχρεώσεως που απορρέει από τη διάταξη αυτή για τον δικαιούχο χρηματοδοτικής συνδρομής να μη χρησιμοποιεί τις συγχρηματοδοτηθείσες εγκαταστάσεις για την εμπορία ή τη μεταποίηση προϊόντων προελεύσεως τρίτων χωρών, δεν μπορεί να διαπιστωθεί, σε περιπτώσεις όπως η υπό κρίση στην κύρια δίκη, παράβαση κύριας υποχρεώσεως συνεπαγόμενη την ολοσχερή απώλεια της σχετικής χρηματοδοτικής συνδρομής. Η εκτίμηση αυτή ενισχύεται, εξάλλου, και από τη συμφωνία μεταξύ της Regione Lazio και της Επιτροπής για μείωση του υπολοίπου της συγκεκριμένης συνδρομής κατά ποσό ίσο προς το 11,47 % του συνολικού ποσού της χρηματοδοτικής συνδρομής, χωρίς η Επιτροπή να έχει λάβει απόφαση περί μειώσεως, ή και ακυρώσεως, της συνδρομής.

31 Κατόπιν των ανωτέρω, στο υποβληθέν ερώτημα προσήκει η απάντηση ότι το άρθρο 13 του κανονισμού 866/90 έχει την έννοια ότι, υπό περιστάσεις όπως αυτές της υποθέσεως της κύριας δίκης, δεν αποκλείει την καταβολή χρηματοδοτικής συνδρομής σε περίπτωση εμπορίας ή μεταποιήσεως και προϊόντων εξωκοινοτικής καταγωγής, όταν το ειδικό πρόγραμμα για το οποίο χορηγήθηκε η εν λόγω χρηματοδοτική συνδρομή έχει τηρηθεί και εφόσον έχουν διατεθεί στο εμπόριο ή μεταποιηθεί οι προβλεπόμενες από το πρόγραμμα ποσότητες προϊόντων κοινοτικής καταγωγής.

Επί των δικαστικών εξόδων

32 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (όγδοο τμήμα) αποφαίνεται:

Το άρθρο 13 του κανονισμού (ΕΟΚ) 866/90 του Συμβουλίου, της 29ης Μαρτίου 1990, για τη βελτίωση των συνθηκών μεταποίησης και εμπορίας των γεωργικών προϊόντων, έχει την έννοια ότι, υπό περιστάσεις όπως αυτές της υποθέσεως της κύριας δίκης, δεν αποκλείει την καταβολή χρηματοδοτικής συνδρομής σε περίπτωση εμπορίας ή μεταποιήσεως και προϊόντων εξωκοινοτικής καταγωγής, όταν το ειδικό πρόγραμμα για το οποίο χορηγήθηκε η εν λόγω χρηματοδοτική συνδρομή έχει τηρηθεί και εφόσον έχουν διατεθεί στο εμπόριο ή μεταποιηθεί οι προβλεπόμενες από το πρόγραμμα ποσότητες προϊόντων κοινοτικής καταγωγής.

(υπογραφές)